

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
P o l g á r m e s t e r é t ő l
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358 Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 1149-3/2022.

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -

a Szatmári Múzeum 2022. évi munkatervéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Mátészalka Város Önkormányzata 2013. január 1-jétől fenntartója a Szatmári Múzeumnak. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) 42. § (4) bekezdés c) pontja értelmében a **múzeum feladatait éves szakmai munka- és pénzügyi terv alapján végzi, melyet a fenntartónak kell jóváhagynia.**

A Kultv. 95/B. § (9) bekezdése értelmében a múzeum éves munkatervét

- a) a szolgáltatási feladatokkal,
- b) a kiállítási tevékenységgel,
- c) a gyűjtemények gyarapításával és nyilvántartásával,
- d) a tudományos kutatással és
- e) a műtárgyvédelemmel kapcsolatos szakmai mutatók alapján kell elkészítenie. A szakmai mutatókat a múzeum, valamint az országos szakkönyvtár és a megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatókról szóló 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 1. melléklete tartalmazza.

A Szatmári Múzeum igazgatója összeállította és jóváhagyásra benyújtotta a múzeum 2022. évi munkatervét. A munkaterv szöveges formában mutatja be a múzeum szakmai tervét, de a tervezés nehézségei miatt az EMMI rendelet 1. mellékletében felsorolt szakmai mutatók nagy részéhez nem került mérőszám (pl. rendezvények, kiállítások résztvevőinek száma, múzeumpedagógiai foglalkozások résztvevőinek száma) meghatározásra.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a Szatmári Múzeum 2022. évi munkatervének megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Mátészalka, 2022. szeptember 8.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

határozat-tervezet

**MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ - TESTÜLETÉNEK
.../2022. (.....)**

HATÁROZATA

a Szatmári Múzeum 2022. évi munkatervéről

A Képviselő-testület

A Szatmári Múzeum 2022. évi munkatervét megtárgyalta és azt az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal *jóváhagyja*.

Mátészalka, 2022. ....

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

B - 20673/2022
Jussó
R

**A SZATMÁRI MÚZEUM
2022. ÉVI
MUNKATERVE**

Mátészalkai Polgármesteri Hivatal 4701 Mátészalka, Hősök tere 9. Pf. 31	
Iktatva:	2022 -09- 07
Szám:	1149 - 2 / 22
Ügyintéző:	JRE
Melléklet:	

2022. évi munkatervünket az elmúlt két pandémiás év tapasztalatainak és az Ukrajnában kibontakozó háborús veszély figyelembevételével tervezzük. A járványügyi szabályok fenntartása és a határközeli helyzetünk meghatározza tevékenységünket.

2013 január 1. forduló nappal fenntartó váltás történt a Szatmári Múzeum életében is. A korábbi fenntartók által működtetett Megyei Múzeumok Igazgatósága ebben formában megszűnt. A fenntartói feladatokat Mátészalka Város Önkormányzata látja el. Intézményünk önállóan működő és gazdálkodó formában működik tovább. Szakmai feladatainkat a megállapított állami normatívából, a kiegészítő normatívákból, pályázati forrásokból, külső támogatásokból és saját bevételekből tudjuk megvalósítani.

Ezen források részbeni megléte meghatározza a tervezést is, de a korábbi évek tapasztalatai alapján bízva a pályázati sikerekben szakmai munkánkat az alábbiakban körvonalazzuk.

2021-ben befejeztük a Járásszékhely pályázaton elnyert támogatásból a Pinceraktár második részének felújítását. 2022-ben az ide kerülő műtárgyak tisztítása konzerválása egyik fontos műtárgyvédelmi feladat. Ezzel hosszú távra megoldódott a műtárgyak szakszerű tárolása.

A korábbi évek hagyományai alapján 2022-ben is megrendezzük a Múzeumok Éjszakáját, Fényes Napok Idegenforgalmi és Kulturális Fesztivál kísérőrendezvényeit és a Múzeumok Őszi Éjszakáját.

A sikeres TÁMOP 3.2.11 Irány a múzeum! c. múzeumpedagógiai pályázat tapasztalatai alapján kínáljuk programjainkat a térség iskoláinak és óvodáinak.

Tovább biztosítjuk a pályázat fenntartási kötelezettségével járó programokat a partnerintézmények számára.

Áprilisban a Föld Napja alkalmából Gemenc természetfotói bemutató kiállítás nyílik, kísérő rendezvény a Valter Gábor operaékes előadása

Június 3. Tony Curtis születésnapja

Június 26. Múzeumok Éjszakája programsorozat

Folyamatban a Mátészalka képes album megjelentetése

Folyamatban az új virtuális túra elkészítése

Augusztus: Mátészalka a fény városa c. képes album könyvbemutatója

Augusztus:Zukor Adolf Nemzetközi Film Fesztivál

Fényes Napok: a 105 éve született Gábor Marianne emlékkiállítás

Augusztus:Szatmári 12.Honvéd Gyalogezred emléktáblájának avatása aHősök Emlékiskolája falán katonai tiszteletadással

Tisza István híradástechnikai hagyatékából kiállítás rendezés e a Hősök Emlékiskolájában.

Október 7.: A gazdasági, társadalmi és kulturális diverzitás európai esetpéldái

Nemzetközi Néprajzi Konferencia Debreceni Egyetemmel közösen

November: Márton napi vígasságok megrendezése

November: Tóth Csaba Munkácsy-díjas festőművész kiállítása

Géniusz elnyert pályázat rendezvénysorozatainak megrendezése:

Pályázat címe: Szatmár és a Felső-Tiszavidék természeti, történelmi, irodalmi, szakrális, és gasztrokulturális értékeinek megismertetése, tematikus túrák és előadás sorozatok megvalósításával.

- Szatmár aranya
- A reformáció bölcsője
- A magyar irodalom kultikus zarándokhelye
- Kastélyok világa
- Gasztrokultúra
- Természeti értékek

II. SZEMÉLYI-SZERVEZETI HELYZET

Személyi feltételeink:

Feladatainkat 6 főfoglalkozású dolgozóval látjuk el, az alábbi lebontásban:

- 1 igazgató-etnográfus,
- 1 történész segédmuzeológus

- I etnográfus, muzeológus
- I adminisztrátor-gyűjteménykezelő
- I karbantartó-teremőr
- I takarító-teremőr.

III. GYŰJTEMÉNYI MUNKA

1. Gyűjteményünk gyarapítása:

Tárgygyűjtés:

Kocsi,- szekér- és hintógyűjteményünkben a még hiányzó típusokat igyekszünk felkutatni, begyűjteni. E célt szűkös anyagi lehetőségeink figyelembevételével leginkább pályázatok útján próbáljuk megvalósítani, természetesen a pályázati kiírások függvényében. Az év folyamán kisebb néprajzi tárgyak gyűjtését is szorgalmazzuk.

Témagyűjtés:

Folytatjuk Szatmár néprajzi monográfiájának előkészítő munkálatait(Cservenyák)
Folytatjuk Szatmár néprajzi és egyházi emlékeinek kutatását és feldolgozását.

Folytatjuk a Kraszna mente településeinek néprajzi kutatását.

Folytatjuk a legényvirtus, paraszti agresszivitás témakörének kutatását. (Cservenyák)

Előkészületben: Mátészalka a fény városa c. képes album bemutatása augusztusban

2. Nyilvántartás:

Tovább folytatjuk a pincében és padlástérben elhelyezett néprajzi tárgyak leltári revízióját, műtárgyfotójának elkészítését, és a számítógépes nyilvántartást.

Digitalizálás:

A gyűjteményi anyag digitális nyilvántartásának folytatása a DIGITAR nevű programmal.

3. Gyűjteményrendezés:

Folyamatosan végezzük a néprajzi tárgyak tisztítását, konzerválását.
A teljes pincerekonstrukció után a műtárgyállomány rendszerezése.

4. Adattár:

Egyéni gyűjtésekkel bővítjük tovább adattári anyagunkat a 2022-es év folyamán.
(Cservenyák)

A könyvtári nyilvántartáshoz hasonlóan ebben az évben folytatjuk az adattári anyagunk számítógépre vitelét. (Hollósi)

5. Fotótár

Digitális fotótárunk rendszerezését a „Where is it” nyilvántartó program segítségével katalogizáljuk. (Cservenyák L.)

6. Könyvtári munka:

Ebben az évben is tovább bővítjük könyvállományunkat elsősorban csere útján, de a kiemelkedő jelentőségű műveket természetesen anyagi lehetőségeinkhez mérten megvásároljuk.

Folytatjuk az új szerzemények számítógépes nyilvántartását a „JÓMAGAM” nyilvántartó program alkalmazásával. (Hollósi B.)

7. Műtárgyvédelem:

A 2022-es évben is kiemelten fontos feladatunknak tekintjük már meglévő néprajzi nagytárgyaink, szekerek, kocsik, hintók fokozott állagvédelmét, tisztítását, konzerválását.

Legfontosabb feladat az új műtárgytároló blokkban a műtárgyak tisztítása, konzerválása.

IV. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATI TEVÉKENYSÉG

1. Kiállítások

1./a Új állandó kiállítások a Szalkai-Schwartz-házban

A 2021-ben megnyílt kiállítások szakmai felügyelete, bemutatása a múzeum feladata.(Cservényák Gábor)

Villamosítástörténeti kiállítás
Tony Curtis emlékszoba
Babagyűjtemény

1./b Időszaki kiállítások:

A 2022. évi munkatervünkben is fontos szerepet kapnak az időszaki kiállítások, mivel az elmúlt évek tapasztalatai szerint, a legtöbb látogatót az időszaki kiállítások vonzzák. Kiállítási tervünket alább körvonalazom, természetesen a változtatás jogát fenntartva és a jövőben felmerülő lehetőségek kihagyásával:

Természetfotók Gemencből (április 22. Föld Napja)
Tóth Livia DLA textilművész (Múzeumok Éjszakája)
Bánhegyi István András csodagyerek fetményeinek kiállítása
Gábor Marianne születésének 105. évfordulójára emlékkiállítás
Tóth Csaba Munkácsy-díjas festőművész kiállítása

3. Múzeumpedagógia:

Hagyományos múzeumpedagógiai rendezvényeink:

húsvéti tojásfestés
adventi mézeskalács sütés

Múzeumpedagógiai foglalkozások a térség iskoláival együttműködve

A Szatmári Múzeum múzeumpedagógiai feladatterve :

„Tiszta udvar, rendes ház” címmel újabb múzeumpedagógiai programsorozat indult a Szatmári Múzeumban.

Az együttműködő partner iskolák között szerepel az Esze Tamás Gimnázium, a Kálvin, a Képes, a Móricz, a Széchenyi Általános Iskola, valamint a Négy Évszak Óvoda. A szeptembertől induló múzeumi programok Szatmár néprajzát, népi kultúráját hivatottak megismertetni kicsiknek és nagyoknak egyaránt, - melyben van *múzeumi nap* általános- és középiskolások részére, *tematikus foglalkozások* ovisoknak és kisiskolásoknak, valamint *egész napos családi foglalkozás* várja a szabadidejüket szórakozva-tanulva eltölteni kívánó családokat.

Belül tágasabb !

Múzeumi nap általános iskolások részére

1. **A szoba:** himzés – gyöngyfűzés
2. **Műhelyek:** csizmadia – fazekas (bőrözés, agyagozás)

Múzeumi nap középiskolások részére

1. **Mesterségek:** A kerékgyártó
2. **Mesterségek:** A kovács

Nyitva van az aranykapu ...

Foglalkoztatási forma: **Tematikus foglalkozássorozat** ovisoknak, - kisiskolásoknak

1. Jeles napok – mézeskalácssütés
2. Mozgásos népi játékok I.
3. Mozgásos népi játékok II.
4. Csutkababa készítés
5. Állatfigurák kukoricaszárból

Apád, anyád ide jöjjön!

Foglalkoztatási forma: **Egész napos családi foglalkozás**

Őszi – téli munkák, játékok, ételek

1. Kukoricahántás – darálás, puliszkafőzés
2. Játékkészítés kukoricacsutkából, csuhéból
3. Szövés – fonás, kenyérlángos sütés
4. Téli tüzelő előkészítése: favágás, fűrészelés

Őszi – téli ünnepek, játékok, ételek

1. Libalegelő (játékos családi nap)
2. Márton nap
3. Tökös legénynap (töksütés, játékkészítés, versenyek)
4. Krumplis leánynap (lapcsánka készítés)

3/3. Közművelődési rendezvények

2022-ben új közművelődési stratégiát valósítunk meg különböző célcsoportok érdeklődésének megfelelően az elmúlt 25 év látogatói szokásainak elemzése alapján.

Múzeumi Borestek

Magyarország történelmi borvidégeinek bemutatkozása.
Bátran kijelenthetjük, a borkultúra virágzása nagyban köszönhető jelentős közösség építő, formáló, és megtartó erejének. Ezért gondoltuk azt, hogy szűkebb pátriánkban, ezen a homoki, kevés bormívelő hagyományokkal rendelkező vidéken jó pár száz „borban gondolkodó” barátunknak teremtünk rendezvényeink által egy valós közösségi fórumot. Reméljük, hogy együtt gondolkodva, cselekedve, egy vidám, derűs sorozatot indítunk útjára, melyen keresztül hasznos és fontos információk, érdekes hírek, juthatnak el borkedvelő barátainkhoz.

2022-ben is részt kívánunk venni a hagyománnyá vált:

Múzeumok Éjszakája

Fényes Napok

Múzeumok Őszi Fesztiválja

Múzeumok Őszi Éjszakája c. programsorozatban, amelyhez számos múzeumpedagógiai foglalkozás kapcsolódik.

A mátészalkai Szatmári Múzeum kommunikációs terve 2022-re

Bevezetés

A múzeumok, mint speciális kulturális intézmények az elmúlt húsz évben jelentős kihívásokkal találkoztak, hiszen új működési gazdálkodási feltételek jöttek létre. A piacgazdaság mechanizmusa megérintette ezt a zárt tudományos, kulturális szférát is. A folyamatos megújulás kényszere természetesen nem új, nem ismeretlen jelenség számunkra, hiszen a múzeum, mint intézmény megalakulásától fogva állandó változáson megy keresztül.

A múzeum, bár alapfeladataiból adódóan a társadalom szolgálatában álló „non profit” intézmény, mégsem vonhatja ki magát a piaci viszonyok hatása alól. A múzeum versenyhelyzetben van

programjait illetően, hiszen számos nem „múzeum típusú” intézmény rendez igen sikeres kiállításokat.

Környezet és társadalma

Ma jelenleg a legsúlyosabb probléma a társadalom relatív szegénysége, az erős, képzett kultúrált és pénzügyileg is biztos lábakon álló középosztály hiánya.

A másik – ugyancsak jelentős - probléma, hogy a mai magyar társadalom gondolkodása alapvetően pénz- és jövedelem centrikus. Nincs különösebb értéke a kultúrának és a vele foglalkozóknak. Ennek következménye, hogy felértékelődött az igénytelen, populáris kultúra.

A társadalmi változások – a technika fejlődése, az információs társadalom kialakulása, a szabadidő eltöltés új lehetőségeinek keresése -, mind kihívások sorozatát tárják elénk.

A múzeum elsődleges feladata ma az, hogy a gyűjtemény a lehető legteljesebben és a lehető legszélesebb körben hasznosuljon. Közvetve befolyásolja életünk mind több területét, vállaljon szerepet a kultúrateremtésben és a kultúraközvetítésben egyaránt.

A modern múzeum legyen kulturális központ az adott közösség, város, térség, régió számára.

„Látogatóbarát múzeum” kialakítása

A múzeumi munka gyakorlatában a közönség szolgálata elsődlegessé vált. Tapasztalatok igazolják, hogy a látogatói kör bővítése csak úgy lehetséges, ha múzeumunk személyi, szervezeti és infrastrukturális szempontból is alkalmazkodik a megváltozott igényekhez, és az intézmény fejlesztési koncepcióját a „Látogatóbarát múzeum” megvalósításának jegyében készíti el. A látogatói elvárások megismerése érdekében átfogó látogatói felmérések voltak szükségesek, melyek megbízható adatokkal mutatják be a látogatói szokásokat. A következtetések levonásával lehetőség nyílt arra, hogy a múzeumi profilunk sajátosságaira építve kidolgozzuk közönségkapcsolati programjainkat, melyek célja – a látogatószám növelése mellett -, hogy minél szélesebb látogatói kört érjünk el, és kínálatunk az óvodás korosztálytól a nyugdíjasokig terjedjen.

Ezért folyamatos célunk,

- **a múzeum alkalmassá tétele a korszerű oktató, szórakoztató, élményt nyújtó programom befogadására,**
- **a „gyermekbarát” intézmény külső és belső képének kialakítása,**
- **a múzeumot látogató gyermekekből a kultúra iránt fogékony, a nemzeti kulturális örökségre büszke, és azt ápoló múzeumlátogatók váljanak.**

1. Környezetelemzés

Az 1975-ben alapított **Szatmári Múzeum** a régió összegyűjtött szellemi és tárgyi örökségének legrangosabb központja, a régió egyetlen tudományos intézménye. Gyűjteményünk alapját a közel száz darabot számláló, szekér- kocsi-és hintógyűjtemény képezi, mely gazdagon illusztrálja a XIX.- XX. századi magyarországi népi teherhordás, és a polgári és nemesi személyszállítás közlekedési eszközeit.

Mindezeket a három részből álló körpanorámás szekérszínben tárjuk a látogatók elé. Ugyanitt láthatóak a szekérszín készítés kismesterségei: a **kerékgyártó műhely**, a **kovácsműhely**, valamint a szatmári nép gazdálkodását bemutató **mezőgazdasági eszközök gyűjteménye**. „**Asszony a háznál**” címmel a **szövés-fonás**, a **kenyérsütés** és a **tej feldolgozásának eszközkészletét** is itt mutatjuk be.

A múzeum épületében, az egykori főispáni házban, az u. n. Péchy-palotában az állandó kiállítások között a nemzetközileg is elismert festőművész **Gábor Marianne** érdemes művész festőművész életmű kiállítása, **Kertész Klára** keramikusművész alkotásai, valamint **Kútvölgyi Mihály** fotóművész Szatmár-beregi fafaragások c. fotókiállítása látható.

A Szatmári Múzeumban szervezett programok egy része tehát a fent említett állandó kiállításokhoz, másik része pedig az évi 5-7 időszak kiállításunk valamelyikéhez kapcsolódik.

1. 1. Múzeumépület

A Szatmári Múzeum 1975-ben talált otthonra a megüresedett főispáni házban, az u. n. Péchy palotában. Az állandó felújításoknak, karbantartásoknak köszönhetően méltó körülmények között tudjuk fogadni az épületben a látogatókat, ill. az elegáns polgári környezet a városi kulturális élet egyik fellelegvára lett. Az épületben található két időszak kiállítóterem konferenciák megrendezésének helyszínül is kiválóan alkalmas, amelynek lehetőségével igen gyakran élünk. 2008-ban került átadásra egy három évet átfogó műtárgyvédelmi program keretében elkezdett modulrendszerű műtárgyblokk. A beruházás eredményeként a múzeum tetőterében 260 négyzetméter beépített alapterületű szekcionált műtárgyraktárt hoztunk létre.

A múzeumot kereső autós látogató a város egyik forgalmas csomópontjában talált eddig egy kisebb méretű múzeum feliratú irányító tábláskát, amit vagy észrevett, vagy nem. 2010-ben került kihelyezésre két nagyobb méretű piktogramos tábla, ami nagy mértékben megkönnyíti az idetalálást.

A múzeumba való belépés előtt már közvetve kommunikálunk a látogatóval. Az épület előtt kulturált parkolót találnak az autós érkezők a megújult Kossuth utcán. Az előtérbe lépve a múzeum keletkezésével, ill. gyűjtőterületével kapcsolatos információkat kapnak a látogatók.

A múzeum épületét szinte körülöleli egy U alakú szekérszín, közepében hatalmas füves területtel. A népi jellegű építmény kiválóan alkalmas a szekérgyűjteményünk és a paraszti tárgyi kultúra prezentálására. Udvarunkat, mely sok-sok gyermekprogramnak is helyszínt ad folyamatos gondozással, fűnyírással, virágosítással tesszük otthonosabbá.

Látogatóink sorozatos visszajelzéséből tapasztaljuk, hogy olyan érzésük van, mintha nem is múzeumba, hanem vendégségbe jöttek volna.

Ezt a komfortérzetet kívántuk bővíteni az u. n. téli kertünkkel is, amely összekötő kapocs a fő épület és a szekérszín között, ugyanakkor a fonott vesszőszékekkel berendezett helyiség pihenőhelyként is szolgál.

Kulturált mosdót a látogató az épületben és az udvari részben is egyaránt talál. Ennek színvonala, higiénijája mindig rendkívül fontos számunkra hiszen, sok mindent elárul az intézményről és annak gazdájáról.

1. 2. Nyitva tartás

Látogatói igényeket szem előtt tartva kétféle nyitva tartással dolgozunk. A téli hónapokban 8-16 óráig, nyáron 8-17 óráig, és hétvégeken is nyitva tartunk. Ennek változásáról a bejáratú ajtón és honlapunkon mindig tájékoztatjuk a közönséget. Rugalmasak vagyunk, a hétfői nap is a látogatók rendelkezésére állunk, senkit nem küldünk el, Hétfő szünnap! felkiáltással.

1. 3. Teremőrök, tárlatvezetők

A múzeum frontembere a teremőr. Vele találkozik a látogató, tőle kér információkat, rá támaszkodik, ha eligazításra van szüksége.

A múzeumunk öt fővel dolgozik. Igazgató, múzeumpedagógus, adminisztrátor, karbantartó, takarító. Három fő a saját munkája mellett tárlatvezetői feladatokat is ellát, kettő pedig teremőri feladatokat. Alapvető elvárás mindenkivel szemben, hogy kellő udvariassággal és felkészültséggel rendelkezzen. Múzeumunk igazgatójának jelszava: Első a látogató!

Idegen nyelvű csoportok (német, angol, francia) vezetését is el tudjuk látni.

1. 4. Kiállítások

1. 4. 1. Állandó kiállítások

Megújult multimédiás és interaktív kiállításaink a mai kor elvárásainak megfelelő szinten interpretálják gyűjteményi anyagunkat.

Állandó kiállításaink leginkább néprajzi-helytörténeti témákat dolgoznak fel. Ez az az anyag amivel a helyi közönség a legtöbbször találkozik. Az oktatás számára is ez a leghasználhatóbb, hiszen erre építhet a hon- és népműismeret és a történelem, ill. magyar órák keretén belül.

A kiállítási módszerek és a látogatók igényei is megváltoztak az évek során.

Célszerű látványos, a látogatók fantáziáját jobban megmozgató enteriőr-kiállításokat, interaktív kiállításokat megvalósítani, s az „eladhatóság” szempontjából különösen jelentős a kiállításokhoz kapcsolódó programok szervezése

Ezt a koncepciót állandóan szem előtt tartjuk, hogy a visszatérő látogatók mindig találjanak valami újat az állandó kiállításainkban.

1. 4. 2. Időszaki kiállítások

Az időszaki kiállítások rendezése mindig jelentős részét képezték múzeumi tevékenységünknek. Évente 5-7 kiállítást rendezünk, amelynek megnyitása - biztos pontként - mindig egy hétfői napra esik. Télen 17, nyáron pedig 18 órakor kezdődik a megnyitó, alkalmazkodva rendszeres látogatóink munkarendjéhez.

E kiállítások éves szervezésénél és rendezésénél mindig figyelembe vesszük, hogy a múzeumnak sokfajta látogatója van. Az eltérő életkor, a különböző érdeklődés mind-mind speciális igényeket vet fel. 3 időszaki kiállító terem áll a rendelkezésünkre, amelyeket többnyire kortárs képzőművészeti alkotásokkal töltünk meg, de törekszünk arra, hogy mindenki találjon benne számára a megfelelő, értékeset. A kellő egyensúly megtalálása a fő cél. Ebben jelentős szerepe van a múzeumpedagógusnak is. Az ő feladata többek között, hogy a muzeológus által megálmodott kiállítást köznyelvre fordítsa. A közös munka során könnyebben megérthető a muzeológus által remélt mondanivaló, annak feldolgozása, a célcsoportnak való átadása.

2. Célcsoport - analízis

A múzeum bármennyire is az általában vett közönséget tekinti potenciális igénybe vevőnek – mégsem nyújthat a látogatók minden rétegének teljesen azonos szolgáltató csomagot. A fogyasztóközönség differenciáltsága az igények, az elvárások differenciáltságát eredményezi. Intézményünknek ezeket a különböző igényeket kell kielégíteni.

2. 1. Múzeumbaráti körök

A Szatmári Múzeum baráti köreként is működik a Mátészalkai Művészetbarát Egyesület. A közel 400 tagot számláló egyesület kulturális, művészeti élete rendkívül színes.

A múzeum és az egyesület között egy kiegyensúlyozott munkakapcsolat jött létre, melynek eredményeként - immáron 20 éve - számos nivós kulturális program – koncert, író olvasó találkozó, előadást, kiállítás – jöhetett létre.

Ezért tehát nyilvánvaló, hogy az egyre nivósabb, és közönséget vonzó rendezvények szervezését, s az együtt működést, a közös programok szervezését folytatni kell.

2. 2 Családoknak szóló programok, rendezvények

Szükség van külön családi programokra, melyek élményt nyújtanak a gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt, a család együttlétét erősítik. Itt van lehetőség olyan színes kínálat felállítására, amely akár el is térhet a múzeum tevékenységétől, de érdekességével, különlegességével sok embert vonz. Elsődleges célunk azonban a népi kultúra bemutatása, életben tartása, és erről a jövőben sem mondunk le.

Mialatt a közönség kellemesen szórakozik talán felmerül benne a gondolat, hogy később, csendesebb körülmények között visszatér és alaposabban megnézi a kiállításainkat.

Évek óta részt veszünk a nagy országos családi rendezvénysorozatban, A Múzeumok Éjszakáján, a tavalyi évben a Múzeumok Őszi Éjszakáján is változatos családi programokat kínáltunk a látogatóknak.. Minden év szeptember hónap első napjaiban kerül megrendezésre a Mátészalkai Fényes Napok rendezvénysorozat melyben aktívan részt vesz a Szatmári Múzeum is, s amely szinten alkalmat ad számos családi program megtartására.

2. 3. Exkluzív (érdeklődés szerint válogatott csoportok)

A Szatmári Múzeum épülete méltóságot, eleganciát sugall, ezért kiválóan alkalmas irodalmi körök, író-olvasó találkozók, történelmi emlékülések, kamarahangversenyek befogadására, lebonyolítására. Ezekkel a lehetőségekkel a Művészetbarát Egyesülettel karöltve számos esetben élünk és élni is fogunk a jövőben is.

A múzeum szekérszíne és udvara, a természetes környezet népszínművek bemutatására igen alkalmas. A Talán Teátrum, valamint más amatőr színjátszó csoport felnőtteknek, a Ládafia Színház gyerekeknek tartott már több alkalommal népi témájú darabot. Reményeink szerint a jövőben is megvalósulhatnak ilyen jellegű előadások.

2. 4. Ifjúság

A legszélesebb réteg és a legnehezebb az igényeiknek megfelelni. Őket érinti meg a leghamarabb a fejlődés. Nemcsak ismerik, de használják is a technika legújabb vívmányait. Itt kell versenybe szállnunk a videóval, a számítógéppel, a multiplex mozikkal és a plázákkal.

Mi sem kerülhetjük meg a digitális eszközök alkalmazását. Egy u. n. „*geoláda*” a múzeumunkba is elhelyezésre került, így a technika- és a kalandvágók GPS segítségével bukkanak ránk.

Honlapunkat kívánjuk olyan izgalmassá tenni, amivel az ifjúság azon részét célozzuk meg, amelynek kíváncsiságát csak az internet által nyújtotta eszközökkel lehet felkelteni.

2. 5. Oktatási- nevelési intézményekben dolgozók, tanulók

Sajnos Magyarországon még nem terjedt el az a gyakorlat, hogy a múzeumok oktatással kapcsolatos tartalmi a Nemzeti Alaptantervhez, az érettségi követelményrendszeréhez, általánosan elterjedt kerettantervekhez, vagy a pedagógusok által fontosnak tartott fejlesztési területekhez kapcsolódjanak. Az óráit tudatosan szervező tanár számára elengedhetetlen információ, hogy az adott múzeumi foglalkozás milyen fejlesztendő kompetenciaterületeket érint. A tanárok ezen információk alapján könnyebben dönthetnek arról, hogy az adott foglalkozást hogyan kapcsolhatják az aktuális tananyaghoz.

2.5.1. Az óvodapedagógusok

Feljűk már konkrét lépéseket tettünk, amikor az elműlt évben „Népi gyermekjátékok” c. kiállításunk apropóján. A telt házas jelenlét bizonyította számunkra, hogy igény van az ilyen jellegű találkozásra. A rendezvény után a múzeumban az óvadás csoportok látogatása jelentősen megnőtt.

2.5.2. Az általános iskolai pedagógusok számára szervezünk hasonló előadást, mely lehetőséget ad a további kapcsolattartásra is.

Műzeumi órák. A Szatmári Múzeum szekérszíne igen alkalmas hon- és népismeret, történelem és irodalom órák tarására. A *kenderfeldolgozás* eszközkészlete, a *tejfeldolgozás* fázisai, a *földművelési* eszközök, *sűtés-főzés* edényei mind kiváló lehetőséget nyújtanak az óvadás és általános iskolás gyerekcsoportok múzeumi órán való részvételéhez. A *népi udvari játékok* eszközei (gólyaláb, rongylabda, medvetalp stb.) mindig osztatlan sikert aratnak a foglalkozások szüneteiben.

Kézműves foglalkozások, bemutatók. Két éve kezdtünk el agyagozással foglalkoztatni gyerekeket. Kertész Klára keramikusművész kiállítási anyaga adta az apropóját, hogy agyagból állatfigurákat készítsenek a gyerekek maguk is. Az idén *gyöngyfűzéssel* bővült a kínálatunk, jövőre pedig egy cipésműhely berendezése adja majd a keretét a *bőrtárgy- készítés* foglalkozásaihoz.

2.5.3. Főiskolai, egyetemi hallgatók. Nagyon jó a kapcsolatunk a Nyíregyházi Főiskolák és a Debreceni Egyetemek hallgatóival. Főleg a tanító -, a kommunikáció- és a néprajz szakos hallgatók keresik meg múzeumunkat és annak könyvtárát. Régebben főleg a szatmári néprajz és a múzeum keletkezésével, valamint gyűjteményével kapcsolatos témák voltak terítéken. Az utóbbi egy-két évben a múzeumpedagógia egyre nagyobb teret hódít a hallgatói kutatási témák között. Velük a kommunikálás előzetes egyeztetés alapján telefonon, e-mailben, vagy személyesen történik.

2.6. Speciális foglalkozást igénylők (rokkantak, siketek, vakok, értelmi fogyatékosok)

A felsoroltak közül eddig csak az értelmi fogyatékos csoportok vették igénybe rendszeresen a múzeum szolgáltatásait, így az ő elvárásaikhoz minden esetben tudunk tudunk igazodni. A városban működő kiségitő iskolával tartjuk a kapcsolatot, tanulói gyakran vesznek

részt a múzeumpedagógiai foglalkozásaink valamelyikén. Nekik úgy állítjuk össze a feladatokat, hogy szellemi képességeiket ne haladja meg.

3. Arculatterv, imázs

A Szatmári Múzeum fő profilját a szekér-, kocsi- és hintógyűjtemény adja, tehát az imázs kialakításában ezé a főszerepet. Emblémánk is egy stilizált kocsi, de kiadványaink még igen változatos formát mutatnak.

3.1. Kiadványok

Tájékoztató kiadványainkat – a pályázati lehetőségeket kihasználva – igyekszünk megjelentetni. A múzeumot bemutató kétféle kiállítási katalógus közül az egyiknek van angol nyelvű változata is.

Múzeumpedagógiai programjainkat igényes feladatlap csomaggal egészítjük ki.

Nagyobb rendezvényeinkhez plakátot, időszaki kiállításainkhoz meghívót készítünk.

Tavaly készült el egy igényes kovácsoltvas megállító tábla a múzeum bejárata előtt, amely az aktuális időszaki kiállításunkról hívatott tudósítani.

A múzeumhoz tartozó Művészetbarát Egyesületnek egy több mint háromszáz főt számláló e-maillal rendelkező adatbázisa van, így kör-email formájában is értesítjük tagjainkat az éppen aktuális rendezvényünkről.

3.2. Honlap

A múzeum saját honlapja: www.szatmarimuzeum.hu így naprakész információkkal szolgálhatunk az érdeklődőknek. Ez az az elérhetőségi forma, amellyel főleg az ifjúság felé kívánunk nyitni és különböző feladatokkal tartani velük a kapcsolatot.

A Face-book oldalunk szintén naprakész.

3.3. Média

A média munkatársai közreműködésével a legkülönbözőbb fajta közönséghez juthatnak el kiállításaink, programjaink hírei. Gyakran kapunk meghívást a regionális televíziók, rádiók műsoraiba, ahol népszerűsítheti a múzeumot, ill. programjainkat, de szinte minden időszaki kiállításunk megnyitóján, múzeumpedagógiai programunk valamelyikén, vagy különleges rendezvényünkön itt vannak a sajtó munkatársai is. Gyakran mi magunk írunk cikket a városi, vagy megyei lapba, programjainkat értékelve, vagy éppen beharangozás céljából.

3.4. Turizmus, idegenforgalom

Fontos, hogy a szervezett turizmust is meg tudjuk nyerni, látogatóink körébe be tudjuk kapcsolni. Több turinform irodával tartjuk e-mailen keresztül a kapcsolatot, akiknek tájékoztatót küldünk az éppen aktuális programjainkról.

Mátészalka Szatmár kapuja. A szatmári körutakra jövő látogatók sok esetben használják kiindulópontként a Szatmári Múzeumot. A tárlatvezetésen a körutakra indulók számára átfogó képet adunk a szatmári emberről, a szatmári tájról.

Évek óta aktív résztvevői vagyunk a Fényes Napok Fesztiválnak. Az idén is a programsorozat ideje alatt a múzeum épületében új kiállítást nyitunk, a múzeum kertjében gyermekprogrammal készülünk, esténként pedig jazzkoncert várja a látogatókat.

A helyes egyensúly megtalálása és megtartása folyamatos kihívás számunkra. Hogy jó úton járunk, bizonyítja számunkra több országos elismertség.

Az utóbbi évek közül a két legfontosabb:

- Az év múzeuma pályázaton a város kulturális életében játszott szerepéért a Szatmári Múzeum az ICOM Magyar Nemzeti Bizottsága különdíját kapta.
- A Pulszky Társaság Kismúzeumi Tagozata Poroszlai Ildikó - emlékérmét kaptuk meg a kiemelkedő múzeumi tevékenységünkért.

4. Múzeumpedagógiai kiadványok

Irány a múzeum! c. projekt eredményeként elkészült egy rendkívül igényes 14 lapból álló feladatlap csomag, mely munkáltató feladatlapok lefedik a témanapok teljes körét.

Egyéb rendezvények:

A városban működő nyugdíjas klubok és a bármilyen szempontból egészségkárosodottakat gondozó, tömörítő egyesületek, klubok továbbra is számíthatnak múzeumunkra, készséggel adunk helyet foglalkozásaik, konferenciáik megrendezéséhez.

Idén is szervesen kapcsolódunk a **Mátészalkai Fényes Napok Kulturális és Idegenforgalmi Fesztivál** rendezvénysorozathoz kiállítások rendezésével.

VI. SZAKMAI PÁLYÁZATOK, KONFERENCIÁK ÉS TÁRSADALMI KAPCSOLATOK

KONFERENCIÁK:

Október 7.: A gazdasági, társadalmi és kulturális diverzitás európai esetpéldái

Nemzetközi Néprajzi Konferencia Debreceni Egyetemmel közösen

Nemzetközi szakmai kapcsolatok:

A pandémia miatt időszakosan megszakadt nemzetközi kapcsolatok újraszervezése folyamatban van.

VII. A KÖLTSÉGVETÉS ADATAI

2013-tól a fenntartó Mátészalka Város Önkormányzata.

A múzeum önállóan működő és gazdálkodó intézmény szempontjából.

Igyekszünk újabb támogatókat megszerezni a múzeum számára.

Saját bevételünket múzeumi helyszínek bérbeadásával kívánjuk növelni.

Energiatakarékos izzók alkalmazásával csökkentjük a villamos energia felhasználását.

Kiemelt feladat a fűtési költségek csökkentése.

KARBANTARTÁS, FELÚJÍTÁS, ESZKÖZBESZERZÉS:

Meglévő épületek, kiállítási terek folyamatos karban tartása.

IX. BIZTONSÁG, VAGYONVÉDELEM

A kiépített térfigyelő kamerarendszert vagyonvédelmi szempontból megfelelő védelmet nyújt.

2022. évi munkatervünket a fentiekben körvonalaztam, természetesen az év közben felmerülő lehetőségek kihagyásával, valamint költségvetésünk messzemenő figyelembevételével.

tisztelettel:

Dr. Csereenyák László PhD
múzeumigazgató
c. egyetemi docens

Mátészalka, 2022. február

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 1149-3/2022.
Előterjesztés a Szatmári Múzeum 2022. évi munkatervéről

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző,
Cservenyák László igazgató,
Imre Miklósné intézményi referens

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
Előterjesztést ellenőrizte:	Előterjesztést jóváhagyta:
Ellenőrzés időpontja: 2022. szeptember ..?	2022. szeptember ....